

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase from 1.1 billion to 1.5 billion.

There are a number of reasons why the world's population is growing so rapidly. One of the main reasons is that the death rate has fallen significantly since the 1950s. This is due to a number of factors, including improved medical care, better nutrition, and a decline in the number of wars and conflicts.

Another reason for the world's population growth is that the birth rate has remained high in many developing countries. This is due to a number of factors, including a lack of access to family planning services, a high level of infant mortality, and a cultural emphasis on large families.

The world's population is also growing because of migration. Many people are moving from rural areas to cities in search of better opportunities. This is leading to a concentration of people in urban areas, which is increasing the demand for housing, water, and other resources.

The world's population is growing so rapidly that it is becoming a major concern for many people. There are a number of potential problems that could arise if the world's population continues to grow at its current rate. These include a shortage of food, water, and other resources, as well as increased environmental degradation and social instability.

There are a number of ways that we can address the problem of world population growth. One of the most important is to improve access to family planning services. This will help people to control the size of their families and reduce the number of children born in developing countries.

Another way to address the problem is to improve the quality of life in developing countries. This will help to reduce the number of people who are living in poverty and who are therefore more likely to have large families.

Finally, we need to take steps to reduce the world's population. This can be done through a number of means, including voluntary sterilization, migration, and a decline in the number of wars and conflicts.

The world's population is growing so rapidly that it is becoming a major concern for many people. There are a number of potential problems that could arise if the world's population continues to grow at its current rate. These include a shortage of food, water, and other resources, as well as increased environmental degradation and social instability.

There are a number of ways that we can address the problem of world population growth. One of the most important is to improve access to family planning services. This will help people to control the size of their families and reduce the number of children born in developing countries.

Another way to address the problem is to improve the quality of life in developing countries. This will help to reduce the number of people who are living in poverty and who are therefore more likely to have large families.

Finally, we need to take steps to reduce the world's population. This can be done through a number of means, including voluntary sterilization, migration, and a decline in the number of wars and conflicts.

The world's population is growing so rapidly that it is becoming a major concern for many people. There are a number of potential problems that could arise if the world's population continues to grow at its current rate. These include a shortage of food, water, and other resources, as well as increased environmental degradation and social instability.

There are a number of ways that we can address the problem of world population growth. One of the most important is to improve access to family planning services. This will help people to control the size of their families and reduce the number of children born in developing countries.

DENİZ ARSLAN • **Rehavet Havası**

DENİZ ARSLAN 1979 yılında Uşak'ta doğdu. Ankara'da iktisat okuyup ABD'de aynı alanda yüksek lisans yaptı. Çeşitli mecralarda öykü, deneme ve spor yazıları yayımlandı. Dışses yazarı olduğu "Gözümün Nürü" adlı film 2013 Adana Altın Koza Film Festivali'nde en iyi senaryo ödülünü kazandı. Berlin'de yaşıyor, editörlük ve çevirmenlik yapıyor.

İletişim Yayınları 2151 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 350

ISBN-13: 978-975-05-1757-0

© 2015 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2015, İstanbul

EDİTÖR Levent Cantek

KAPAK ve KAPAK İLLÜSTRASYONU Deniz Karagül

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Ayşe Gökçen Turhal

BASKI ve CILT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

DENİZ ARSLAN

Rehavet Havası

Annem, babam ve Seda'ya...

İÇİNDEKİLER

Kırtasiyeci Reşat, Bergman ve Mediha Abla'nın Buzluğundaki Çilekler.....	9
Cenaze.....	17
Yolculuk.....	23
Romantik Bir Erzurum Tatili.....	33
Merhamet.....	41
Teldeki Kuş.....	47
Bu Havada Maç Koyan Federasyonun.....	55
Nurhayat, Fuat'ı Neden Sevmedi?.....	63
Cinnet.....	75
Çaresizlerin İç Çekişi Keşanlı Maksut Hoca.....	81
Şerife Gitmiş.....	85
Bruce Springsteen'ın Banaz Konseri.....	91
Felek.....	107
Odun Köfte.....	113
Şike Şike Alırız.....	117

Kırtasiyeci Reşat, Bergman ve Mediha Abla'nın Buzluğundaki Çilekler

Günlerden cumartesi, hava fena bungun. Evde patladım, beynim cacığa döndü. Çıkayım dedim, ak göyneğimi, yağırı çıkmış gri pantolonumu üstüme geçirip attım kendimi sokağa. Dedim çıkarken kendime, Kırtasiyeci Reşat'a uğrayayım; Adana koşusu var o gün, şöyle güzelinden, ortak bir ikili yapar, tutarsa üstüne de ikişer duble sallayıp sefasını süreriz. Ulubeyli Mesut Aga'nın dediği gibi, hesabımız tutsa zaten hesapsız kitapsız yaşayıp giderdik. Tutmadı.

Bizim Kırtasiyeci Reşat'ın İsveç'te bir amcaoğlu var, nasıl düştüyse yolu oralara. Reşat'ın en yakın arkadaşlarının bile daha yüzünü görme şerefine nail olamadığı, babası bir türlü Almanya'dan gelmeyen veletler gibi, Reşat'ın da üç günde bir "benim İsveç'teki amca oğlu diyor ki" diye başlayıp diline doladığı bu zıpcıktının on sene sonra memlekete gelisi tutmuş geçende. O meytambal da, sen kalk, on senedir görmediğin amcaoğluna İsveç'ten hediye namına, böyle alama gibi bir kutuda, Ingmar Bergman diye bir rejisörün filmlelerinden mürekkep bir kucak DVD getir. Filmleri verirken de, "Amcaoğlu," demiş, "Sutokholüm'de en yakın arkadaşımıdır kendisi, filimleri acar mı acar!"

Neyse girdim dükkâna, Reşat'ın gözler böyle peksimet hamuru gibi kabarmış, saç baş darmadağın, geçmiş ufacık monitörün karşısına, öylece burçak yemiş tosun gibi sorutuyor. Beni de zaten “Selamün aleyküm,” diye kükreyince fark etti. Cumartesi haliyle, çırak çocuk da yok ortalıkta. Allahın salağı sabah karga bokunu yemeden açmış dükkânı, dördüncü Bergman'ına ben girdiğimde başlamıştı. “Reşat'ım bırak gari bu gâvuru, gel bi ikili yapalım, Adana koşusu var bugün,” diyecek oldum, “Abi ikilisine sıçayım Allah aşkına, içim dışıma çıktı, beygir görececek hal mi kaldı?” dedi.

Ben tam koleksiyona olduğu gibi el koyup, evdeki kuzinede yakmayı ciddi ciddi düşünmeye başlamışken, o korkunç sıcakta bile Allahlık gri mantosundan taviz vermeyen, somurtkan bir teyzeyle, torunu olacak, böyle ak atletli, çirroz bir oğlan çocuğu girdi dükkâna. Mantolu, dükkânın asıl sahibini tespit etmek için önce beni, sonra Reşat'ı süzdükten sonra, Reşat'ın hırpani vaziyetini gözü kesmemiş olacak, bana bakıp, az önce yedi ceddine sövmüşüm gibi diklenerek, “Oğlana gaplama kağıdı lazım,” dedi. Göz ucuyla Reşat'a baktım, o hâlâ Farö feribotunda çımacı, farkında değil olan bitenin, “Reşat, bak oğlana gaplama kağıdı lazımımış,” dedim. Bir Bergman saniyesi, yani en az elli beş normal insan saniyesi sonra, “Yok,” dedi Reşat. Ama o daha cevap vermeden, oğlan buldu zaten “gaplama kağıdı”nın rafını. Seçti bir tane, mantoluya gösterdi. Mantolu, Reşat'tan umudu bütünüyle kesmiş olacak, bana sordu kaç para diye. Reşat'tan umudu ben de kestim, “Üç lira,” dedim öylesine. Az söylemiş olacağım, gri mantolu da hiç itiraz etmedi, “Tamam,” deyip gri mantonun altından bir yerlerden yapış yapış, terli bir pangınot uzattı. İnşallah fiş istemez deyip para üstünü verdiği gibi savdım kadını.

Sonra Reşat'a dönüp, “Bak lan,” dedim, “Helal olsun çocuğa. Bizimkiler olsa kırk saat düşünür. Çocuk ilk beğendi-

ğini aldı gidiyo,” dedim. Reşat o esnada yedi denizden yedi rüzgâr yemiş, ne beni duyacak hali var, ne de cevap verecek. Baktım olacak gibi değil, tam da onu İsvaçli yareniyle baş başa bırakmaya niyetlendiğim anda; bu döndü bana, boynunu büktü, gözlerini arkamdaki seksen yapraklı, çift ortalı harita metod rafına sabitleyip, “Sağdeç, çilek var mıdır hâlâ bazar-da?” diye sordu. “Oğlum,” dedim, “çilek mi kalır bu zamana? Çilek geçeli iki ay oluyo...”

Bu üzüldü bu sefer, mahzunlaştı. Duyulur duyulmaz bir sesle, “Yaban çileği?” dedi. “Yaban çileği ne lan?” dedim. “Ben de bilmiyorum ki,” dedi yine mahzun. Bu sefer işkilendim ben iyice, “Reşat sen iyi misin oğlum? Aklın başında mı?” diye sordum. Yine bana bakmadan, “Sağdeç iyiyim de, canım acayip çilek çekti valla,” dedi. “Tamam lan,” dedim. “Çilek bulursam sana, dükkâni kapatıp ganyan bayine gelcen mi benlen?” dedim. Bu yine önce yere baktı, sonra karşısındaki ekrana, sonra da yetmiş iki renkten pilot kalemin alıcılarını beklediği kutulara. Sonra yine gözlerini harita metod rafına sabitleyip, “Gelirim valla, niye gelmeyim ki?” dedi.

“Kalk lan o zaman,” dedim, “Kitle dükkâni çıkıyoz.” O kepenği indirirken ben de Mediha Abla’yı aradım. Oğlu dışarıda okuyor Mediha Abla’nın; kadıncağız, çocuk tatillerde gelip yesin diye meyve-sebze saklamaya koca buzdolabını yetiremedi de ekstradan derin dondurucu aldı geçende. Oğlanın da bir gram ilgisi olsa, tam dana aleyhisselam. Anası emek emek toplar elin günün bahçesinden, pazar yerlerini gezip kayısının armudun çileğin en güzelinden alır, çerini çöpünü ayıklayıp atar dolaba, seninki gelir ayıp olmasın diye iki tane tırtıklayıp rezil eder güzelim meyveyi sebzeyi. Kalanı da zaten babasının silodan bozma midesine rakı altlığı olur. Neyse, Reşat kepenkle uğraşırken, yapıştım hemen telefona. Hoşbeşten sonra, “Abla,” dedim, “Erdal’a çilek ayırdın mı-

dı bu sene?” Bir çığlık kopardı zavallı Mediha Abla, “Anaaa, Erdal’ım mı geldi yoksa? Sürpriz mi yapmış guzum bana?”

Ben Mediha Abla’yı, Erdal’ın yanımda olmadığına ikna edene kadar Reşat’ın arabaya yerleşmiştik bile. “Abla,” dedim, “Bir arkadaşın hanımı hamile. Çok fena aş ermiş. Halin pazarın altını üstüne getirdik, hiçbir yerde çilek yok.” Sonra bir arabeskçi esi verdim, sesimi incelterek, “Valla,” dedim, “Sen geldin aklıma, şöyle az bir şey bölsen Erdal’a ayırdığından. Yazık bak, iki ayı varmış kızcağızın, çok çekmiş canı,” dedim. Dünyanın en merhametli insanı olan Mediha Abla’nın sınanacağı gün de o günmüş. Bir yanda biricik oğlu Erdal, diğer yanda o körolası yufka yüreği. Tam bir Sırat sessizliği oldu aramızda, Reşat’a gözümle işaret ettim, ‘çalıştır arabayı’ diye, sonuç alacağımdan emindim artık. Mediha Abla ruhunu teslim eder gibi bir sesle, “Eee iyi madem gel biraz vereyim,” dedi. “Allah senden gani gani razı olsun ablam benim,” dedim. “Vallahi cennetlik kadınsın sen, cennetlik!” Baktım Reşat’ın da yüzü gülüyor, “Biz hemen geliyoruz Abla, sen hazırla, kapıdan alır giderim,” deyip kapattım telefonu.

Mediha Abla’dan çileği aldıktan sonra, “Ver anahtarı,” dedim Reşat’a, “Senin kafan yerinde değil, ben kullanıyım.” Reşat hiç itiraz etmedi, nereye gittiğimizi de sormadı. İpe gider gibi boynunu bükerek indi arabadan, anahtarı bana verip öbür taraftan tekrar bindi. Reşat çilek derdinde, ben hâlâ ikilinin peşindeyim. Adana koşusuna bir saat kalmış, bastım gaza. Reşat o arada, kucağındaki buzlu çilek poşetini tırtıklıyor kedi gibi. “Oğlum dur,” dedim, “Bize gidiyöz. Eve kadar erisin biraz, buzlu buzlu atarsın.” “Tamam o zaman,” deyip arka koltuğa bıraktı poşeti. Sonra, “İnsan bazen kendini çok çaresiz hissediyor be sağdeç,” dedi. Sinirlenmişim, farkında değilim, sesimi biraz yükseltip, “Ne çaresizliği lan, yediğin önünde yemediğin arkanda, ne çaresizliğinden bahsediyö-

sun sen?” dedim. “Sağdeç öyle deme be,” dedi, “Saçlarım nasıl uzundu gençken hatırlıyo musun? Kestik de ne oldu amına koyiim, içindeki kafa yine aynı kafa!”

Baktım Reşat bambaşka bir kanaldan yayın yapıyor o gün, üstelememeye karar verdim. Geldik benim eve, oturttum bunu mutfak masasına, çilekleri olabildiğince parçalayıp buzuyla birlikte koydum önüne. Yüzü gülüverdi birdenbire. “Şeker lazım mı Reşat?” dedim. “Ne şekeri sağdecim, zaten şeker gibi bu meret,” dedi zıkkımlanırken. E tabii, Mediha Abla’nın derin dondurucusundan çıkan bir ürünün kalitesiz olma ihtimali var mı? “İyi iyi,” dedim, “Bültene de çalışamadık zaten, çabuk zıkkımlan da gidelim.”

Reşat çileğini yedikten sonra biraz düzelir gibi olduysa da, benim evden 3. No’lu Ganyan’a gidene kadar yine pek konuşmadık. Reşat bir ara, “Sağdeç, bizim burda deniz olmaması çok kötü bir şey be,” dedi. Ben de, “He lan,” dedim, “Senin bunu kırk beş yaşından sonra fark etmen de ayrı bi güzellik.”

Bayiye girdik, saate baktım, on beş dakika var koşunun başlamasına. Hemen bülteni incelemeye koyuldum, Reşat’ın umurunda değil, gözler olmuş kan çanağı, Ahmak Ahmed’in malağı gibi Tay TV’yi izliyor.

Üçüncü ayakta Kadir Abi’nin tüyosu var zaten, onu yazdım, ötekinde kararsızım. “Reşat,” dedim, “Üçüncü ayaktan koyuyorum ikiliyi, Kadir Abi’nin atı yazdım. Uygun mu?” “Uygundur sağdeç,” dedi. “Eee iyi seç o zaman şuradan ikinciyi,” deyip bülteni uzattım önüne. Bu başını ilk kez Tay TV’den çevirip bültene baktı. Yine şöyle esaslı, derinlikli, kabir azabı gibi geçen birkaç uzun Bergman saniyesinin ardından, etli parmağını üçüncü ayaktaki atlardan birinin üstüne koydu, “Budur!” dedi. Baktım seçtiğine, o hayvana atı beygiri bırak, eşek demeye bile en az elli bin yalancı şahit ister. “Reşat dalga geçme, siktirtme oymağını,” dedim. “Gör-

müyon mu sen o atın galoplarını? İkiliye onu yazarsak, millet götüyle güler lan bize!” Reşat, Deli Cemil gibi pis sırıtarak, “Sağdeç yaz sen onu, o at gelecek,” dedi.

İki masa ileride müdavimlerden Pazenci Hasan oturuyor. “Pazenci,” dedim sesimi yükselterek, “Bu Persona gelir mi lan?” Pazenci Hasan döndü, bir Reşat’a baktı, bir bana baktı, sonra meydan davulundan beter sesi ve nereden edindiği bilinmez düzgün Türkçesiyle, “Gelebilir de gelmeyebilir de,” dedi. “O ne demek lan?” dedim. “Vallahi o,” dedi, “Enteresan bir attır, canım kardeşim!”

Pazenci o anda, ettiği bu lafın sonradan ganyan literatürüne gireceğinden haberdar değildi ama, Persona’yı ikilinin ikinci atı olarak yazmama yeteceğinden domuz gibi emindi. Ama Persona da hakikaten enteresan bir atmış kardeşim. Nasıl fırladı böyle çıkıştan, onunla birlikte Reşat da fırladı sandalyesinden, “Yürü be Personam!” diye yıkıyor ortalığı. Hayvan maşallah fişek gibi, daha bismillah demeden üç boy fark açtı, dedim koyduk herhalde ikiliyi. Sen öyle san! Daha yarışın üçte biri bitmeden bir haller oldu Pazenci’nin enteresan ata. Atı insana benzetirler, hisli hayvandır derler ya, vallahi doğruymuş. O zıpkın gibi giden hayvan, sen kalk zart diye dur yarışın orta yerinde. Jokey şaşkın, spiker şaşkın, biz hepsinden şaşkın; hemen arkasındaki iki hayvancağz da ne yapacağını şaşırdı, kapaklandılar birbirinin üstüne. Velhasıl, Persona durup dururken sıkıldı yarışmaktan ve kendi hür iradesiyle yarıştan çekildi. Jokey de tecrübesiz, genç çocuklardan biri. Bir iki zorladı, vurdu dövdü hayvanı ama tık yok. Katır inadı derler ya. Zaten diğer atlar farkı açınca kamera da onlara döndü, sonra ne olduğunu biz de göremedik. Tabii Persona yarışı bırakınca, Reşat da bırakmış sayıldı. Koskoca adam, 3 No’lu Ganyan bayinin orta yerinde, emziği alınmış çocuk gibi hüngür hüngür ağlamaya başladı. Ama nasıl ağlıyor, nasıl dolmuş, temmuz sağanağı gi-

bi akıtıyor. Millet pazar yerinde don seçen kadınlar gibi toplandı Reşat'ın başına. Onları teskin edip tuttum bunu kolundan, bindirdim tekrar arabaya, doğru dükkâna. Hâlâ ağlıyor bu salya sümük. Hiçbir şey demedim ben. Hiçbir şey sormadım. Çektim dükkâna, indik, "Aç lan kapıyı," dedim. Açtı. Girdik içeriye. "Nerede," dedim, "Filmler?" Çekmeceyi gösterdi başıyla. Kucakladım hepsini, tezgâhın altından bir tane poşet alıp doldurdum içine. "Yürü," dedim. Çıktık tekrar. Evinin önünde durduk, arabadan film poşetini aldım, arabanın anahtarını da eline verip yukarıya gönderdim Reşat'ı. "Dinlen biraz lan," dedim. "Dert etme, dert adamı gocadır," dedim. Reşat hiçbir şey demeden süklüm püklüm kayboldu demir kapının arkasında.

Yapacak iş yok, elimde öyle Bergman poşetiyle kalakaldım sokağın ortasında. Karşıdaki çöplüğe atacak oldum filmleri, Reşat balkondan bakıyor olabilir diye vazgeçtim. Sıcak akşama doğru azalacağı yerde iyice azmış, oflaya puflaya çıktım Mezbahe Yokuşu'nu. Neden bilmem, filmleri yokuşun sonundaki çöplüğe de atmadım. Kahveye uğrayacak oldum, canım istemedi. Esnafa uğrayayım desem, akşam oldu olacak, herkes kapatmıştır. Dedim en iyisi eve gideyim. Eve vardım, Reşat'ın çilek tabağının dibinde üç beş tane kalmış. Tabağı alıp salona geçtim. Film poşetini döktüm sehpanın üstüne. Gözüme "enteresan" görünen bir tanesini çıkardım kutusundan, üstünde Persona yazıyor. Kalktım koydum cihaza. Dingil Erdal'a nasip olmayan çileklerden birini attım ağzıma, altyazısını açıp filmi başlattım.

Ama Reşat'ın dediği gibi çilek de hakikaten şeker gibiymiş be kardeşim.